

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 15. Vestem candidam: poste aqua[m] deposita erat, aqua lustrali lotam fuisse, post depositionem, promo quidem Ecclesiæ vsui relictam, tum à baptizatis adhiberi cœptam, vestemque vnus ab altero ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

nat. capit. 51. cum ait: quasi hi loquantur ad Ec-
clesiam, qui in Christo baptizati sunt, & sunt Agni
novelli, & hodie revertuntur ad fontes, & exuunt
se albis. Nec immerito baptizati, vellem can-
didam deposituri. Ecclesiam adibant; tum
quia eandem in ipsamet Ecclesia, siue bapti-
sterio ipsi adherente susceperant: tum etiam
quod ad Christianæ religionis decus pertine-
ret, ut quemadmodum Gentiles aureas, ex
vidis hostibus reportatas, in Templo deponere
bunt, auctore Julio Obsequente de prodig. &
Ouidio ad Liviam de mort. fil. sic fideles ve-
stem candidam, victoriæ ex humani generis
hoste relatæ symbolum, in Ecclesia exuerent.

Cur candi-
da vestis in
Ecclesia
deponere-
tur.
Gentiles
aureas ex
hostibus
reportatas
in Templo
deponebat.

Vestem candidam, posteaquam deposita erat, aqua lu-
strali lotam fuisse; post depositionem, primo qui-
dem Ecclesia vixi relictam, tum à baptizatis ad-
hiberi cœptam; vestemque unius ab altero indui
non licuisse.

CAP. XV.

Ceterum hæc vestis, postquam deposita
erat, aqua lustrali abluebatur. Cuius rei
longam orationem habes apud Ord. Roman. Vestis alba
lib. de Diuin. Offic. tit. de benedictione aquæ
ad albas deponendas: Domine sancte pater om-
nipotens, æterna Deus, creator generis humani, nos,
qui per te redempti sumus, & per gratiam pietatis
tue in fonte aquæ baptismi renati sumus, dignare,
quæsumus, huic creatura per signum Crucis sobrie-

Vestis alba
post depo-
sitionem
aqua lu-
strali ab-
luebatur.

ritatem infundere, ut, sicut per fontem baptismi tributi sumus, ira super hanc aquam, quam propter ritum sacrum ad abluendas albas offerimus, venit Spiritus sanctus tuus, qui in fonte baptismi, & in confessione nominis tui peccata extinxit. Accipere hinc est, quod Amalarius Fortunatus lib. de Eccles. Offic. cap. 38. susceptorem, donec alba vestis lauetur, apud baptismatum manere docet: cum inquit: *defensores sunt baptismi sacramenta, & cereus, & patrinus, qui meum vestantur usq; ad septimum diem lauationis alborum.*

Et quamuis nulli scriptores aperte meminerint, vestem ne depositam baptizati secum asportarent, an Ecclesiae vibus relinquerent, tamen multis rationibus conijcio, in Ecclesia utilitatem cessasse, tum quia ea, quae in sacra adhibita fuerunt, in vsus profanos reuerant, & Christiana religione alienum videtur, tum etiam, quod pietate erga Ecclesias, Deique cultu Christianos à Gentilibus superari, nefas erat. Illi autem vestes suas, cum initiabantur,

Vestis deposita relinquebatur Ecclesiae. Diis offerebant. Ad quem morem transfuga illi è populo Israelitico respexerunt, cum ad initia capienda, non suas, sed alienas vestes in Deorum templa attulerunt, ne de suo quicquam cogerentur in eorum cultum impendere. Et Ezechiel. 16. de vestibus Diis oblati locus manifestus est. Nam, cum de Idolorum imaginibus, quas sibi populus fixerat, sermo esset, *sumpsisti, inquit, vestimenta tua molivoria, & operuisti illas.* Adde senioris cuiusdam facinus, qui, quoties Elpidiphorus, nefarius fidei Christianae transfuga, Ecclesiam Dei ini-

Gentiles, cum initiabantur, vestes suas Diis offerebant. Diis offerebant. Ad quem morem transfuga illi è populo Israelitico respexerunt, cum ad initia capienda, non suas, sed alienas vestes in Deorum templa attulerunt, ne de suo quicquam cogerentur in eorum cultum impendere. Et Ezechiel. 16. de vestibus Diis oblati locus manifestus est. Nam, cum de Idolorum imaginibus, quas sibi populus fixerat, sermo esset, *sumpsisti, inquit, vestimenta tua molivoria, & operuisti illas.* Adde senioris cuiusdam facinus, qui, quoties Elpidiphorus, nefarius fidei Christianae transfuga, Ecclesiam Dei ini-

tam habebat, vestem candidam, qua post ba-
 ptismum fuerat indutus, illi ostendere solebat,
 ut desertæ religionis, cœlestiumq; irarum de-
 nunciatione, à pessimo vitæ instituto ad bonam
 frugem traduceretur. Quam rem Victor Vi-
 uentis lib. 3. de persecut. Vandal. narrat in hūc
 modum. *fuit quidam Elpidiphorus nomine, qui
 fuerat apud nos in Ecclesia Fausti baptizatus, quem
 venerabilis Murtira Diaconus de alneo fontis susce-
 pit. Post vero, dum apostataret, tanta exitio feri-
 tus adversus Ecclesiam Dei, ut superior omnibus
 executor persecutionis fuisset inuentus, &c. cum, El-
 pidiphoro sedente, & fremente, honorabilis senior
 capisset extendi, in his verbis totam ad fletum, &
 lacrymas commouisse dicitur ciuitatem. Hac sunt
 horreamina Elpidiphore minister erroris, qua te accu-
 sant, dum maiestas venerit iudicantis, custodiente
 diligentia mea ad testimonium tue perditionis, ad
 demergendum te in abisso putei sulphurantis. Hac
 te immaculatū cinxerant de fonte surgentem: hac te
 acriter persequentur, flammate geennam cum cœperis
 possidere. Quod si vestem suam Elpidiphorus,
 postquam exuerat, domum in suos vsus aspor-
 tasset, non video, quomodo illi hanc vestē se-
 nior objicere, ac ostendere potuisset. Hęc ta-
 men, quæ diximus, de Ecclesiæ surgentis pri-
 mordio accipienda sunt. Nam Amalarij For-
 tunati tempore, qui vixit anno mortalitatis à
 Deo assumptæ DCCCXIII. morem fuisse, ut
 baptizati, post depositionē, veste candida ute-
 rentur, ex ipso Amalario colligimus lib. 1. de
 Eccl. Offi. c. 29. vbi ait: *mihī videtur congruentius
 esse, si portanda sunt post dies octo, ut verè portanda**

sunt vestimenta alba eorum, ut potius ab ipsis portentur, à quibus portata sunt in sanctificatis diebus, quam ab illis, qui se multis maculis polluerunt post baptismum, cum enim candidæ vestis usu, post depositionem, tantummodo scelestis, ac nefariis hominibus, non vero probis, ac rectis interdicit; omnes intelligunt, ab aliquibus baptizatis deferri solitam esse. quod si quandoque tempus fuisse putandum est, quo baptizati vestem depositam gestarent, eam Ecclesie vsui relictam non fuisse, perspicuum est. Ob

Vestis alba
vnius pro
altero ad-
hiberi non
poterat.

id tamen neminem existimare velim, eandem vestem à pluribus adhiberi consueuisse. Nam, præterquam quod ex singulari earum emptione contrarium colligitur, id etiam Methodij Constantinopolitani locus conuincit lib. de iis, qui abnegarunt per diuersos modos, & ætates; vbi eas vestes nouas appellat his verbis: *si puer quidem comprehensus fuerit, & abnegauerit seu metu, seu ignorantia, & inscitia, is propitiatorias preces septem diebus accipiat, & octauo die lauetur, & à lauacro lintheo accinctus, chrismate unguatur, ut solent ungi, qui baptizantur, & ferat vestes nouas, secundum ordinem eorum, qui illuminantur.* Cuius quidem argumenti vis ex eo potissimum pendet, quod candida baptizatorum vestis eorum, qui vel inscientia, vel metu à Christianæ fidei septris adducti, rursus ad ouile redeunt, veli comparatur; quam cum nouam fuisse, Author asserat, idem de baptizatorum veste penitus affirmare, necesse est. si autem singulorum, qui baptizabantur, vestis noua erat, nemo dubitare potest, quin illa ab aliis

gestari nequiverit. Nec obest quod nos plures eundem pannum candidum adhibemus. Nam, cum ille fordibus non inficiatur, eo quod modico tempore vsui est, mutare in singulos baptizandos, necesse non est. Secus de candida antiquorum veste, quæ septem diebus iugiter ferebatur.

Vestis candidæ vestigium apud nos.

Demystico, siue sacro velamine, quid esset: & quare baptizatis daretur.

CAP. XVI.

Exigit locus, ut de mystico velamine aliquid dicatur, quandoquidem illud baptizatis dari solitum, veteres Patres meminerunt. Sed, quid fuerit mysticum velamen, explicandum est ante breuiter, quo facilius ea, quæ docere volumus, intelligi possint. Namque alij velamen à veste candida distinguere non videntur: ut S. Ambrosius, qui vestem candidam velaminis nomine appellat lib. de iis, qui mysticis iniciantur, cap. 7. Alij autem cum corona miscere, & confundere possunt: eo quod ad modum huius, baptizatorum capita obiret: atque ad regium genus indicandum adhiberetur. Sed nos, cum dicimus, velamen baptizatis fuisse datum, ita dicimus, ut pannus, à veste candida, & corona differens, eorum capiti impositus fuerit: ne vnctionis chrisina deleretur, aut deflueret. Sic enim existimare necesse est, quicumque vel omisissæ veterum Patrum

Mysticum velamen dabatur baptizatis.

Mysticum velamen quid esset.